



Bryssel den 30 januari 2026  
(OR. fr)

5724/26

MAMA 20  
MA 2  
MED 8

**NOT**

---

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

---

Ärende: Europeiska unionens ståndpunkt inför det femtonde mötet i  
associeringsrådet EU–Marocko (Bryssel den 29 januari 2026)

---

För delegationerna bifogas Europeiska unionens ståndpunkt inför det femtonde mötet i  
associeringsrådet EU–Marocko.

---

**FEMTONDE MÖTET I ASSOCIERINGSRÅDET EU–MAROCKO  
(BRYSSEL DEN 29 JANUARI 2026)****Uttalande från Europeiska unionen**

1. Europeiska unionen (*EU*) välkomnar det femtonde mötet i associeringsrådet, som hålls 30 år efter undertecknandet av associeringsavtalet mellan EU och Konungariket Marocko (*Marocko*). Detta möte ger möjlighet att på nytt bekräfta den gemensamma viljan att återuppta och fördjupa partnerskapet på ett mer ambitiöst sätt, på grundval av associeringsavtalet.
2. Marocko är en viktig och strategisk partner för EU i det södra grannskapet, med vilket EU har givande, flerdimensionella och privilegierade förbindelser. I linje med Europeiska rådets slutsatser av den 17 oktober 2024 bekräftar EU det stora värde unionen fäster vid sitt strategiska partnerskap med Marocko och behovet av att bevara och ytterligare stärka de nära förbindelserna med landet inom partnerskapets alla områden. I detta avseende har EU för avsikt att stärka detta samarbete genom att anta prioriteringarna för partnerskapet, eller en likvärdig text, som ramdokument för partnerskapet mellan EU och Marocko. EU vill också intensifiera en regelbunden och strukturerad dialog med Marocko, bland annat om regionala och internationella frågor, med fullt utnyttjande av partnerskapets olika organ, särskilt associeringsrådet, associeringskommittén och underkommittéerna.
3. EU noterar att partnerskapet mellan EU och Marocko utgör en mycket viktig ram för att gemensamt ta itu med globala utmaningar. I detta sammanhang är det fortfarande avgörande att EU och Marocko på nytt bekräftar sitt gemensamma engagemang för en regelbaserad världsordning, effektiv multilateralism, den roll som FN och dess stadga spelar samt respekt för internationell rätt, samtidigt som de fördjupar sitt samarbete i internationella och regionala forum, särskilt i Europa–Medelhavsområdet, och med sina afrikanska partner.
4. När det gäller situationen i Mellanöstern erinrar EU om Europeiska rådets slutsatser från december 2025 och välkomnar antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2803 om inrättande av fredsstyrelsen samt en tillfällig internationell stabiliseringsstyrka, såsom anges i den övergripande planen för att få ett slut på Gazakonflikten. EU uppmanar alla parter att genomföra resolutionen i dess helhet och i överensstämmelse med relevanta internationella politiska och rättsliga principer. EU erinrar om nödvändigheten av att stabilisera säkerhetssituationen i Gaza, inbegripet genom att säkerställa ett permanent urbrukttagande av vapnen tillhörande Hamas och andra icke-statliga väpnade grupper. EU kommer att fortsätta att stödja Palestinska myndigheten och dess pågående reformagenda, särskilt genom givargruppen för Palestina, med tanke på dess återvändande till Gaza. EU erinrar om New York-förklaringen och bekräftar ånyo sitt starka engagemang för internationell rätt och för en övergripande, rättvis och varaktig fred som bygger på en tvåstatslösning i enlighet med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, där två demokratiska stater – Israel och Palestina – existerar sida vid sida i fred inom säkra och erkända gränser. EU noterar samsynen

med Marocko, i synnerhet i fråga om tvåstatslösningen, och välkomnar Marockos anordnande av det femte mötet i den globala alliansen för genomförande av tvåstatslösningen, som hölls i Rabat i maj 2025, i partnerskap med Nederländerna. EU fördömer med kraft den massiva våldsupptrappningen från bosättare mot civila palestinier, inbegripet våldet mot kristna samfund, samt politiken för och hoten om tvångsförflyttning och annektering på Västbanken, inbegripet i östra Jerusalem. EU fördömer också med kraft de fortsatta terroristattacker mot Israel. EU betonar behovet av ett snabbt, säkert och obehindrat tillhandahållande och oavbruten distribution av humanitärt bistånd i stor skala till och i hela Gaza, inbegripet via Cyperns sjöfartskorridor som komplement till landvägarna, i enlighet med internationell humanitär rätt, samt betonar även nödvändigheten av att FN och dess organ samt humanitära organisationer ska kunna arbeta oberoende och opartiskt.

5. Nästan fyra år efter det att Ryssland inledde sitt olagliga, provocerade och oberättigade fullskaliga anfallskrig mot Ukraina, vilket utgör en allvarlig kränkning av internationell rätt inbegripet FN-stadgans regler och principer, undergräver den globala säkerheten och stabiliteten och orsakar det ukrainska folket ett obeskrivligt lidande, bekräftar EU sitt fortsatta och orubbliga stöd för Ukrainas oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser. EU uppmanar Marocko att stödja Ukraina i syfte att uppnå en övergripande, rättvis och varaktig fred i Ukraina som bygger på principerna i FN-stadgan och på internationell rätt.
6. EU är fast beslutet att göra partnerskapet mellan EU och Marocko till en faktor för regional stabilitet och välbefinnande för båda parter. EU understryker det regionala samarbetets potential att främja tillväxt och välbefinnande i Maghreb, i linje med målen i pakten för Medelhavsområdet. I detta avseende anser EU att en lösning av tvisterna och spänningarna i Maghrebregionen skulle vara en avgörande faktor för att stärka denna dynamik och skapa en miljö som bidrar till att utveckla partnerskapen.
7. EU upprepar sitt engagemang för en lösning av konflikten i Västsahara och välkomnar antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2797 (2025), som till fullo understödjer de ansträngningar som görs av generalsekretären och hans personliga sändebud för att underlätta och föra förhandlingarna på grundval av den självständighetsplan som Marocko lagt fram för att nå en rättvis, varaktig och ömsesidigt godtagbar lösning på tvisten i enlighet med FN-stadgan, och kommer att välkomna alla konstruktiva förslag som parterna kan komma att lägga fram som svar på självständighetsplanen, och som uppmanar parterna att delta i diskussionerna utan förhandsvillkor och på grundval av den självständighetsplan som Marocko föreslagit för att nå en slutlig och ömsesidigt godtagbar politisk lösning som säkerställer självbestämmande för Västsaharas folk, anser att verklig självständighet skulle kunna vara en av de mest genomförbara lösningarna och uppmanar parterna att dela med sig av sina idéer till stöd för en ömsesidigt godtagbar slutlig politisk lösning. I detta sammanhang välkomnar EU Marockos beredvillighet att i god tro samarbeta med alla berörda parter för att förtydliga formerna för denna självständighetsplan och klargöra hur självständighet inom ramen för Marockos suveränitet skulle utformas. EU står redo att bistå med hjälp för att

underlätta samråd mellan parterna inom ramen för Förenta nationerna och att stödja de insatser som görs av generalsekreterarens personliga sändebud.

8. EU välkomnar godkännandet av EU:s nya strategi för Sahel av den 20 november 2025, varid det bekräftas att tillbakadragande inte är ett alternativ och ett flexibelt tillvägagångssätt som skräddarsys för varje land föreslås. Strategin bygger på en långsiktig vision på grundval av ömsesidiga intressen som identifierats genom analys och dialog och syftar till en smidig användning av EU:s verktygslåda som är förankrad i de lokala förhållandena. I detta sammanhang är EU öppet för att utforska och utveckla synergier med sina partner i regionen, såsom Marocko som bidrar till genomförandet av denna nya strategi i Sahel.
9. EU välkomnar pakten för Medelhavsområdet som lanserades i Barcelona den 28 november 2025 och som återspeglar den strategiska ambitionen att omforma förbindelserna mellan EU och dess sydliga partner. Genom att stödja det gemensamma Medelhavsområdet syftar pakten till att skapa nya möjligheter till samarbete mellan Medelhavsparterna, möta gemensamma utmaningar och gå vidare mot ett partnerskap som bygger på ömsesidigt förtroende och ömsesidig respekt samt gemensamt ansvar och gemensam utformning. EU vill fördjupa samarbetet med Marocko, i en anda av partnerskap som bygger på ömsesidigt förtroende och delat ansvar, genom konkreta initiativ och prioriterade åtgärder på områden av gemensamt intresse för att uppnå konkreta resultat för medborgare i alla åldrar, företag och entreprenörer.
10. EU uppskattar Marockos konstruktiva roll inom ramen för regionala samarbetsinitiativ, särskilt inom regionala plattformar där båda parter är aktiva deltagare, såsom unionen för Medelhavsområdet och Anna Lindh-stiftelsen.
11. Marocko är fortfarande en av de viktigaste parterna och en av de största mottagarna av EU-finansiering i Nordafrika och Mellanöstern. EU:s samarbete med Marocko omfattar en rad olika områden som bidrar till inkluderande och hållbar socioekonomisk utveckling samt ett investeringsvänligt företagsklimat, en rättvis grön och digital omställning och stöd till utveckling av humankapital.

### ***Demokrati, god samhällsstyrning och mänskliga rättigheter***

12. EU understryker att de grundläggande och vägledande principerna för partnerskapet mellan EU och Marocko är centrala och bekräftar sin beredvillighet att stärka dialogen och samarbetet på dessa områden: demokrati, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, rättsväsendet, institutionernas ansvarsskyldighet och öppenhet liksom främjande och skydd av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, i synnerhet mötesfrihet, yttrandefrihet (inklusive pressfrihet), föreningsfrihet samt rättigheterna för kvinnor, barn och hbtqi-personer, jämställdhet, kampen mot all hatpropaganda, intolerans, stigmatisering och diskriminering. EU betonar också vikten av skydd av personuppgifter och rätt till skydd av privatlivet.

13. EU upprepar sin övertygelse om att mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, i synnerhet yttrandefrihet, mötesfrihet och föreningsfrihet, samt bevarandet av ett öppet medborgerligt utrymme som möjliggör verksamhet för det civila samhällets organisationer, människorättsförsvarare, journalister och alla aktörer i samhällslivet, utgör ett viktigt mervärde för Marocko och hela dess befolkning. EU vill ta itu med de många aspekterna av detta partnerskap genom stärkta förbindelser med de marockanska myndigheterna, men också genom en kontinuerlig dialog med det civila samhällets organisationer, särskilt frivilligsektorn, och arbetsmarknadens parter. EU kommer att fortsätta att stödja Marocko i genomförandet av reformerna på dessa områden, inbegripet sådana som främjar kvinnors rättigheter.
14. I detta avseende fäster EU särskild vikt vid att upprätthålla en regelbunden och fördjupad dialog om mänskliga rättigheter, särskilt inom ramen för den berörda underkommittén, som är ett viktigt forum för utbyte om samt uppföljning och stärkande av samarbetet.
15. EU upprepar sitt bestämda och otvetydiga motstånd mot dödsstraff under alla omständigheter och i samtliga fall. EU välkomnar Marockos beslut att för första gången rösta för FN:s generalförsamlings resolution om ett moratorium för dödsstraff i december 2024 och resolutionen från den 60:e sessionen i FN:s råd för mänskliga rättigheter om dödsstraffet i oktober 2025. EU välkomnar Marockos ståndpunkt, som överensstämmer med landets respekt för ett de facto-moratorium sedan 1993 i fråga om avrättning och uppmanar landet att gå vidare mot ett avskaffande genom att formalisera moratoriet och minska brotten med denna påföljd.
16. EU välkomnar Marockos aktiva roll i FN:s råd för mänskliga rättigheter i egenskap av medlem av rådet inom ramen för dess tredje deltagande i rådets arbete under perioden 2023–2025. Konungariket Marockos ständiga representant vid Förenta nationerna i Genève innehade ordförandeskapet 2024, vilket visar Marockos engagemang för en multilateral dialog och främjande av mänskliga rättigheter på den internationella arenan. EU uppmanar Marocko att förlänga detta åtagande genom att även fortsätta sina insatser på nationell nivå för främjande av de mänskliga rättigheterna.

### ***Hållbar socioekonomisk utveckling för alla***

17. Associeringsavtalet<sup>1</sup> har tillsammans med Marockos ambitiösa reformer av företagsklimatet möjliggjort en snabb uppgång för handeln mellan parterna samt ekonomisk integration och diversifiering av Marockos export till EU. EU betonar vikten av att fortsätta att stärka handels- och investeringsförbindelserna och upprätthålla en öppen handel mellan de båda

---

<sup>1</sup> Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan.

parterna liksom respekt och stöd för den multilaterala handelsramen, särskilt inom Världshandelsorganisationen.

18. EU upprepar sin övertygelse om att den ekonomiska och handelsmässiga aspekten av förbindelserna med Marocko måste stödjas och stärkas ytterligare, enligt en ömsesidigt fördelaktig strategi som är förenlig med båda parter respektive prioriteringar. EU betonar behovet av att upprätthålla en regelbunden och fördjupad dialog om frågor som rör ekonomi, handel och investeringar, särskilt inom den institutionella ram som inrättats genom associeringsavtalet, för att främja ett smidigt utbyte av varor och tjänster och så tidigt som möjligt identifiera de svårigheter som kan påverka den bilaterala handeln och hantera dem på ett pragmatiskt sätt.
19. För att främja ett delat välstånd vill EU upprepa sin beredvillighet att inleda fördjupade diskussioner om en bredare modernisering av våra handelsförbindelser inom ramen för utvecklingen av det strategiska partnerskapet med Marocko. En sådan modernisering skulle kunna uppnås på ett flexibelt och riktat sätt, enligt en ömsesidigt fördelaktig strategi, bland annat genom åtgärder för att underlätta strategiska investeringar. EU är också öppet för förslag från Marocko om möjliga moderniseringsaspekter som kan undersökas tillsammans. Denna dynamik råder också samband med att Marocko, Spanien och Portugal gemensamt anordnar fotbolls-VM 2030.
20. Samtidigt betonar EU sitt intresse av att samarbeta med Marocko inom nyckelsektorer av ömsesidigt intresse med potential för investeringar och handel, i syfte att bidra till Marockos ekonomiska integration och hållbara utveckling. I detta sammanhang och på grundval av sin sakkunskap bekräftar EU sin beslutsamhet att stödja Marockos insatser för att bygga ut strategisk infrastruktur, särskilt på områdena transport, energiomställning och hållbar vattenförvaltning, i partnerskap med den europeiska privata sektorn och inom ramen för Mohammed VI-investeringsfonden. EU välkomnar Marockos framsteg i fråga om att förbättra företags- och investeringsklimatet och uppmanar Marocko att bibehålla denna positiva dynamik, särskilt genom öppna förfaranden och administrativ förenkling.
21. På det socioekonomiska planet är utmaningarna fortfarande betydande, särskilt vad gäller sysselsättning och i synnerhet för kvinnor och unga, samt när det gäller att minska territoriella och sociala skillnader. I detta sammanhang bör samarbetet mellan EU och Marocko i första hand stärka båda parter ekonomiska konkurrenskraft och diversifiering för att göra dem mer inkluderande, motståndskraftiga och hållbara. EU välkomnar partnerskapets kvalitet i fråga om ungas delaktighet, sysselsättning, entreprenörskap, kompetensutveckling och utbildning, och kommer att fortsätta att stödja deras möjligheter och socioekonomiska delaktighet. EU kommer att upprätthålla en integrerad strategi med hjälp av utbildning, yrkesutbildning, högre utbildning samt forskning och innovation för att utveckla humankapital som är anpassat till den marockanska arbetsmarknaden och i linje med målen för talangpartnerskapet.
22. När det gäller socialt skydd har Marocko fortsatt att vidta betydande åtgärder för att förbättra tillgången till och kvaliteten på sociala tjänster samt för att utveckla skyddsmekanismer. EU kommer att fortsätta att stödja Marockos sociala reformer i syfte att uppnå social inkludering

och tillgång till sociala tjänster för alla, även för barn i utsatta situationer och barn som bor i mindre gynnade områden.

23. EU konstaterar att befolkningens hälsa är en avgörande faktor för produktivitet, ekonomisk konkurrenskraft och hållbar tillväxt, och understryker att investeringar i hälsa är ett viktigt verktyg för utveckling av humankapital och långsiktigt välbefinnande. I detta avseende understryker EU vikten av att stärka effektiva, motståndskraftiga och ekonomiskt hållbara hälso- och sjukvårdssystem, med fokus på kapaciteten att förebygga, upptäcka och hantera smittsamma sjukdomar, liksom hälsofrämjande och primärvård av god kvalitet, i syfte att minska bördan av sjukdomar som kan förebyggas och deras socioekonomiska effekter. EU stöder Marockos insatser för att säkerställa allmän, rättvis och prismässigt överkomlig tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster av god kvalitet och därigenom bidra till social inkludering, minskade ojämlikheter och förbättrat deltagande på arbetsmarknaden.
24. EU välkomnar det goda tullsamarbete som sedan många år har upprättats med Marocko. EU välkomnar Marockos beredvillighet att inom en snar framtid ratificera den reviderade Europa-Medelhavstäckande konventionen som en symbol för landets djupare integration i den Europa-Medelhavstäckande regionen.
25. På jordbruksområdet är EU redo att fördjupa de bilaterala förbindelserna och återuppta dialogen om frågor av gemensamt intresse. Ett fördjupat samarbete inom råvarusektorn, särskilt när det gäller gödselmedel, skulle öka försörjningstryggheten, främja utvecklingen av hållbara och motståndskraftiga värdekedjor, minska beroendet av globala marknader och främja ett grönare jordbruk i unionen samtidigt som Marockos mål i fråga om grön omställning och export stöds. Dessutom anser EU att ett sådant samarbete kan gynna omställningen till en mer hållbar och miljövänlig jordbruksproduktion, i linje med målen om grön omställning och ökad export, i både EU och Marocko.
26. Med tanke på de rådande och framtida utmaningarna och behovet av att skapa ömsesidigt fördelaktiga möjligheter står EU redo att samarbeta med Marocko för att främja en säker och tillförlitlig digital infrastruktur, utveckla data- och AI-ekonomin i Marocko, i synnerhet genom utbyggnad av datainfrastruktur och infrastruktur för avancerade datoruppgifter samt inrättande av AI-knutpunkter och digitala innovationsknutpunkter, samt stödja införandet av digitala offentliga tjänster och lösningar för offentlig digital infrastruktur som är interoperabla med EU-medlemsstaternas system, i linje med den internationella digitala strategin för EU, och strategin Digital Marocco 2030.
27. EU välkomnar kvaliteten på samarbetet med Marocko inom transportområdet. EU välkomnar den konstruktiva dialog som hölls i den gemensamma kommittén EU–Marocko inom ramen för Europa-Medelhavsavtalet om luftfart den 12 september 2025.

### ***Grönt partnerskap och kampen mot klimatförändringarna***

28. EU välkomnar genomförandet av det gröna partnerskap med Marocko som ingicks 2022 och som utgör en samarbetsram gällande klimat, miljö och energi samt främjar utvecklingen av den gröna och blå ekonomin. EU står fast vid sitt åtagande att fortsätta och fördjupa genomförandet tillsammans med Marocko, särskilt genom regelbunden dialog på lämplig teknisk och politisk nivå för att underlätta och stärka samarbetet i dessa frågor på lång sikt.
29. EU understryker också att det gröna partnerskapets fulla framgång bygger på att den privata sektorn mobiliseras och att det finns ett lämpligt regelverk samt på den offentliga förvaltningens insatser. EU anser att Marocko är en strategisk partner i energiomställningen, särskilt när det gäller förnybar energi. I detta sammanhang kommer EU att sträva efter att tillsammans med Marocko främja ett stabilt, förutsägbart och öppet investeringsklimat för att underlätta industripartnerskap och tekniska partnerskap mellan europeiska och marockanska företag, särskilt inom sektorerna för säker och hållbar koldioxidsnål teknik, inbegripet för vätgasproduktion, smarta nät, energilagring och energieffektivitet.
30. När det gäller anpassning till klimatförändringarna avser EU att stärka sitt samarbete med Marocko genom att fokusera på en integrerad och hållbar förvaltning av vattenresurser, bekämpning av torka samt förbättring av systemen för klimatinformation och tidig varning med vederbörlig hänsyn till klimatförändringarnas nuvarande och framtida effekter på människors hälsa. Detta åtagande kommer att åtföljas av främjande av hållbara jordbruks- och skogsbruksmetoder, naturbaserade lösningar och åtgärder för biologisk mångfald för att bidra till förebyggande, minskning och kontroll av hälsorisker som hänger samman med klimatförändringarna. Dessutom vill EU fördjupa samarbetet kring den gröna och blå ekonomin, bland annat genom att stödja utvecklingen av den cirkulära ekonomin längs värdekedjorna. EU välkomnar också Marockos insatser för att fasa ut fossila bränslen i landets industrier. EU kommer att sträva efter att fördjupa dialogen med Marocko om mekanismer för koldioxidprissättning, bland annat om internationella transporter. EU är också berett att stödja Marocko i utvecklingen av åtgärder som rör landets deltagande på koldioxidmarknaderna, bland annat genom att anta ett system för övervakning, rapportering och verifiering samt utveckla strategier för att minska utsläppen av växthusgaser.
31. Genom detta bilaterala samarbete kommer EU att agera i samstämmighet och fullständig komplementaritet med internationella processer och stärka sin politik och sina strategier, särskilt den europeiska gröna given, konkurrenskraftskompassen och given för en ren industri, vars framgång också är beroende av ett nära samarbete med partner med samma ambition, såsom Marocko.
32. Tio år efter antagandet av Parisavtalet välkomnar EU att denna multilaterala ram har bidragit till att styra den globala ekonomin mot en hållbar och motståndskraftig omställning. De globala klimatåtgärderna måste dock påskyndas. Det är absolut nödvändigt att ambitionsnivån höjs, särskilt för länder med stora utsläpp. EU välkomnar det nya nationellt fastställda

bidraget 3.0 och den högre ambitionsnivån i förhållande till det tidigare nationellt fastställda bidraget. EU är berett att bistå Marocko i genomförandet av landets nationellt fastställda bidrag 3.0. Detta samarbete kommer också att bidra till att skapa nya ekonomiska möjligheter och arbetstillfällen av god kvalitet på båda sidor av Medelhavet.

33. EU står fast vid sitt åtagande att anta och genomföra Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) ambitiösa vetenskapsbaserade ram för nettonollutsläpp. EU är berett att samarbeta konstruktivt med Marocko för att befästa de framsteg som hittills gjorts inom denna ram och att i sinom tid återuppta diskussionerna om avtalet under överinseende av IMO.
34. En sund förvaltning av marina naturresurser förblir en prioritering för EU, bland annat när det gäller hållbar, transparent och vetenskapligt baserad förvaltning. EU välkomnar kvaliteten på fiskesamarbetet med Marocko och de pågående förberedelserna inför det kommande inledandet av förhandlingar om ett nytt partnerskapsavtal om hållbart fiske.

#### ***Närmare kontakter mellan folken, ungdomar, forskning, innovation, utbildning och kultur***

35. EU uttrycker sin avsikt att ytterligare fördjupa de starka historiska banden mellan EU och Marocko, särskilt inom kultursektorerna, på områdena ungdom, utbildning, forskning och innovation, även i förhållande till den nya pakten för Medelhavsområdet.
36. EU kommer att fortsätta sina ansträngningar för att associera Marocko med gemenskapsprogram och gemenskapsinitiativ. EU välkomnar Marockos aktiva deltagande i den internationella dimensionen av Erasmus+-programmet, som stöder samarbete mellan universitet, yrkesutbildningscentrum och ungdomsorganisationer i Marocko och Europa samt mobilitet för studenter, lärare och ungdomar. EU uppmuntrar till ökat deltagande av marockanska institutioner i utformningen av projekt, i linje med landets nationella mål.
37. EU välkomnar slutförandet den 8 september 2025 av förhandlingarna om Marockos ökade deltagande i programmet *Partnerskap för forskning och innovation i Medelhavsområdet* (Prima) för perioden 2025–2027. EU anser att detta steg är en viktig milstolpe för att stärka det vetenskapliga samarbetet mellan Marocko och EU samt för att främja hållbar utveckling, innovation och regional stabilitet genom vetenskapsdiplomati, gemensam forskning och integrerad resursförvaltning.
38. EU välkomnar Marockos mycket betydande deltagande i Horisont Europa-programmet och uppmuntrar till en förstärkning av detta deltagande av forskningsorgan, universitet och företag inför de kommande arbetsprogrammen 2026–2027. EU-sidan är fortfarande öppen för möjligheten att återuppta och slutföra förhandlingarna om associering till Horisont Europa om omständigheterna tillåter det.

39. Som en global kollektiv nyttinghet är kultur en viktig pelare i partnerskapet mellan EU och Marocko och helt i linje med ambitionen i paktens för Medelhavsområdet. EU bekräftar sitt åtagande att främja gemensamma värderingar som bygger på respekt för mångfald, kulturell frihet, dialog och utbyte, i syfte att stärka den ömsesidiga förståelsen och tillsammans med Marocko bygga upp ett dynamiskt, öppet och innovativt kulturområde i Medelhavsområdet. Genom kulturellt samarbete, bland annat skydd och främjande av kulturarvet, strävar EU efter att främja sammanhållning mellan samhällen, uppmuntra ungdomar och det civila samhället samt bygga hållbara broar.

### ***Mobilitet och migration***

40. EU upprepar att det fäster stor vikt vid samarbetet med Marocko om hantering och styrning av migration, som en del av en övergripande, balanserad och ömsesidigt fördelaktig strategi, i enlighet med internationell rätt, mänskliga rättigheter, partnerskapets gemensamma principer och regelverk samt EU:s och dess medlemsstaters respektive befogenheter. EU understryker vikten av Marockos åtagande på området hantering och styrning av migration, och bekräftar sin beslutsamhet att stärka samarbetet med Konungariket som en del av en övergripande strategi för migration och mobilitet. EU uppmanar till återupptagande av en regelbunden, uppriktlig och öppen högnivådialog, bland annat för att gemensamt ta itu med komplexa frågor.
41. EU understryker att migrationsarbetet med Marocko utgör en solid ram och uppmanar Marocko att främja detta samarbete på grundval av de positiva och ömsesidigt fördelaktiga erfarenheter som redan gjorts. EU framhåller därför de framsteg som gjorts tack vare gemensamt stärkta insatser för att förhindra irreguljär invandring, särskilt genom att bekämpa smuggling av migranter och människohandel, upplösa nätverk och strukturera lagliga migrationsvägar och cirkulär mobilitet i linje med nationella befogenheter.
42. EU understryker att förebyggande och bekämpning av irreguljär invandring, säkerhet och gränsförvaltning, samarbete om återvändande och återtagande, människohandel och smuggling av migranter samt skydd av de berörda, bland annat genom kommunikationsinsatser och medvetandehöjande åtgärder, förblir gemensamma och centrala prioriteringar och ansvarsområden. EU bekräftar också sitt åtagande att stödja genomförandet av Marockos nationella invandrings- och asylstrategi och följer med intresse utvecklingen när det gäller antagandet av de migrations- och asyllagar som föreskrivs inom denna ram.
43. EU fokuserar på laglig mobilitet inom ramen för talangpartnerskapet, särskilt för yrkesverksamma som arbetar inom bristsektorer, och på struktureringen av lagliga migrationsvägar, i linje med nationella befogenheter. EU erkänner vikten av program för cirkulär migration, i synnerhet för studenter, unga arbetstagare och unga volontärer, med

särskild uppmärksamhet på specialiserade profiler inom den digitala och tekniska sektorn, bland annat genom utbytesprogram mellan universitet, forskningscentrum och teknikföretag. EU understryker vikten av att främja rättvisa rekryteringsmetoder och stärka informations- och vidareutbildningsmekanismerna för migrerande arbetstagare före avresan för att säkerställa säker och framgångsrik mobilitet, i linje med nationella befogenheter.

44. EU erinrar om staternas skyldighet att välkomna sina egna medborgare och upprepar sin beredvillighet att stärka och fördjupa samarbetet på alla nivåer, bland annat när det gäller identifiering, återvändande och återtagande, som ett komplement till det bilaterala samarbetet mellan Marocko och EU:s medlemsstater.
45. EU understryker också vikten av att stärka samarbetet med EU:s byråer när det gäller migration och asyl.

***Säkerhet, rättsligt samarbete, förebyggande av våldsbejakande extremism och kampen mot terrorism***

46. EU och Marocko står inför gemensamma säkerhetsutmaningar som kräver ett förnyat gemensamt åtagande och samordnade åtgärder med full respekt för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande principer som är förankrade i internationell rätt, inbegripet humanitär rätt.
47. EU välkomnar anordnandet av en första högnivådialog om säkerhet i Rabat den 8 maj 2024, vilket utgör ett viktigt steg i stärkandet av samarbetet mellan EU och Marocko för att diskutera säkerhetsfrågor av gemensamt intresse, och understryker värdet av att regelbundet organisera sådana möten.
48. EU uttrycker också sitt intresse för att stärka samarbetet mellan EU och Marocko när det gäller främjande av vapenkontroll, icke-spridning och nedrustning och för att underlätta interregionalt utbyte mellan EU, södra Medelhavsområdet och den afrikanska kontinenten i fråga om icke-spridning av massförstörelsevapen och exportkontroll.
49. EU främjar en strategi för att bekämpa terrorism som bygger på straffrätt, med respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen. EU välkomnar Marockos engagemang i kampen mot terrorism och marockanska experters deltagande och samarbete i EU-program som stärker utbytet mellan unionen och dess partner i dessa frågor. EU hoppas att detta samarbete kommer att fortsätta och stärkas i framtiden. EU välkomnar också Marockos värdefulla bidrag till internationella insatser för terrorismbekämpning, särskilt inom det globala forumet för terrorismbekämpning och dess anknutna institutioner, inbegripet Marockos aktiva engagemang för och stöd till Internationella institutet för rättvisa och rättsstatlighet. EU skulle särskilt vilja att Marocko kunde stödja workshopparna inte bara som

deltagare, utan även som utbildare, för att dela med sig av sina erfarenheter och sin sakkunskap i en syd-syd-strategi.

50. EU betonar vikten av frågan om radikaliserings, våldsamt extremism, avradikalisering, social återanpassning och återintegrering i samhället. EU välkomnar Marockos insatser för att förebygga radikaliserings och våldsamt extremism med sina specialiserade institutioner samt samarbetet med EU:s kunskapscentrum för förebyggande av radikaliserings. EU hoppas kunna fördjupa och bredda detta samarbete med flera marockanska institutioner i kunskapscentrumets olika tematiska paneler.
51. EU välkomnar slutsatserna från Edu4PCVE-initiativet, som leds tillsammans med Marocko inom ramen för det globala forumet för terrorismbekämpning. Utbildning är ett grundläggande verktyg för att förebygga och motverka våldsbejakande extremism som leder till terrorism. EU välkomnar nästa genomförandefas och uppmanar Marocko att samarbeta med EU i detta avseende.
52. EU vill erinra om att rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor kräver en hög grad av rättssäkerhet. EU uppmanar Marocko att delta i de multilaterala internationella ramarna som inrättats på området för ömsesidig rättslig hjälp, särskilt den som utarbetats av Europarådet.
53. För att effektivt kunna möta gemensamma utmaningar, och som en del av utvecklingen av det strategiska partnerskapet med Marocko, stöder EU en förstärkning av det rättsliga samarbetet på operativ nivå med EU:s byråer och organ. I detta sammanhang anser EU att det är mycket viktigt att stärka det rättsliga samarbetet på operativ nivå med EU:s byråer och organ, särskilt genom ett internationellt avtal om rättsligt samarbete med Eurojust och ett samarbetsavtal med Europeiska åklagarmyndigheten samt samarbete om ömsesidig rättslig hjälp och återvinning av tillgångar, inbegripet frysning och förverkande av vinning av och hjälpmedel vid brott. EU bekräftar sin beredvillighet att fördjupa utbytet av erfarenheter om den rättsliga ramen på områdena rättsligt samarbete, rättvisa och skydd av personuppgifter. EU övervakar noga utvecklingen och reformerna av Marockos rättsliga ram, som bör leda till ökad operativ effektivitet vad gäller ömsesidig rättslig hjälp och rättsligt samarbete, särskilt när det gäller återvinning av tillgångar, inbegripet frysning och förverkande av vinning av och hjälpmedel vid brott, samt genomförandet av relevanta internationella avtal.
54. EU understryker också vikten av en förstärkt dialog om polissamarbete, särskilt inom ramen för den förstärkta kampen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, samtidigt som varje parts rättsliga och institutionella ram respekteras. I detta sammanhang uppmanar EU myndigheterna att inleda en dialog med Europol i syfte att undersöka möjliga former av samarbete och även att intensiviera sitt samarbete med Cypol och EU:s narkotikabyrå inom ramen för projektet EU4Monitoring Drugs.

### ***Slutsats***

55. EU bekräftar sitt grundläggande intresse av att främja ett omfattande, privilegierat, ambitiöst, hållbart och ömsesidigt fördelaktigt partnerskap med Marocko samt sitt åtagande att regelbundet föra en dialog med de marockanska myndigheterna för att ta itu med strategiska frågor för båda parter.
  56. Associeringsrådet utgör ett tillfälle att fokusera på framtiden för partnerskapet mellan EU och Marocko, med fokus på de viktigaste områdena av ömsesidigt intresse för de kommande åren. På bilateral nivå avser EU att lyfta fram de viktigaste frågorna när det gäller migration, återvändande, polissamarbete och rättsligt samarbete, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter, utbildning och forskning, yrkesutbildning, sysselsättning – särskilt för ungdomar – och företagets konkurrenskraft. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att främja investeringar, energiutmaningar och sammanlänkningar av energinät, företagsklimatet, stödja europeiska företag och små och medelstora företag samt främja säker och tillförlitlig digital infrastruktur. På global nivå vill EU i synnerhet stärka samarbetet inom energiomställningen och kampen mot klimatförändringarna.
  57. Partnerskapet bör också bidra till att främja en världsordning där rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna respekteras. I detta sammanhang kommer EU att stå vid Marockos sida för att maximera fördelarna med den geografiska och mänskliga närhet som förenar dem.
-